C/2024/6967

2024.11.14.

AZ EURÓPAI RENDSZERKOCKÁZATI TESTÜLET AJÁNLÁSA

(2024. szeptember 27.)

a makroprudenciális politikai intézkedések határokon átnyúló hatásainak értékeléséről és az ezen intézkedésekre vonatkozó önkéntes viszonosságról szóló ERKT/2015/2 ajánlás módosításáról

(ERKT/2024/5)

(C/2024/6967)

AZ EURÓPAI RENDSZERKOCKÁZATI TESTÜLET IGAZGATÓTANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra ([1]), és különösen annak IX. mellékletére,

tekintettel a pénzügyi rendszer európai uniós makroprudenciális felügyeletéről és az Európai Rendszerkockázati Testület létrehozásáról szóló, 2010. november 24-i 1092/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([2]) és különösen annak 3. és 16–18. cikkére,

tekintettel a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 26-i 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([3]) és különösen annak VII. címe 4. fejezetének I. szakaszára,

tekintettel az Európai Rendszerkockázati Testület eljárási szabályzatának elfogadásáról szóló, 2011. január 20-i ERKT/2011/1 európai rendszerkockázati testületi határozatra ([4]) és különösen annak 18–20. cikkére,

mivel:

(1) Az eredményes és következetes nemzeti makroprudenciális politikai intézkedések biztosítása érdekében fontos, hogy az uniós jog által előírt elismerést önkéntes viszonosság egészítse ki.

(2) A makroprudenciális politikai intézkedésekre vonatkozó önkéntes viszonosság ERKT/2015/2 európai rendszerkockázati testületi ajánlásban ([5]) meghatározott keretének célja annak biztosítása, hogy a valamely tagállamban aktivált minden kitettségalapú makroprudenciális politikai intézkedés tekintetében a többi tagállamban viszonosságot biztosítsanak.

(3) 2023. július 18-án a 2013/36/EU irányelv 133. cikke (2) bekezdésének alkalmazásában kijelölt hatóságként eljáró Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique (NBB/BNB) értesítette az Európai Rendszerkockázati Testületet (ERKT) arról a szándékáról, hogy 2024. április 1-jétől 9 %-ról 6 %-ra kívánja összevont, szubkonszolidált és egyedi alapon újrakalibrálni az ágazati rendszerkockázati tőkepufferrátát, amelyet korábban valamennyi olyan lakóingatlannal fedezett, természetes személyeket érintő, belső minősítésen alapuló (IRB) banki lakossági kitettségre írtak elő, amely esetében a biztosíték Belgiumban található.

(4) 2023. augusztus 25-én az ERKT elfogadta az ERKT/2023/7 európai rendszerkockázati testületi véleményt ([6]), amelyben kijelentette, hogy az ágazati rendszerkockázati tőkepufferrátákat és az egyéb rendszerszinten jelentős intézményekre vonatkozó összesített tőkepufferrátákat megfelelőnek és hatékonynak tartja az e két intézkedés hatálya alá tartozó egyes hitelintézetek azonosított kockázatainak kezelésére.

([1]) HL L 1., 1994.1.3., 3. o.
([2]) HL L 331., 2010.12.15., 1. o.
([3]) HL L 176., 2013.6.27., 338. o.
([4]) HL C 58., 2011.2.24., 4. o.
([5]) Az Európai Rendszerkockázati Testület ERKT/2015/2 ajánlása (2015. december 15.) a makroprudenciális politikai intézkedések határokon átnyúló hatásainak értékeléséről és az ezen intézkedésekre vonatkozó önkéntes viszonosságról (HL C 97., 2016.3.12., 9. o.).
([6]) Az Európai Rendszerkockázati Testület ERKT/2023/7 véleménye (2023. augusztus 25.) az egyéb rendszerszinten jelentős intézményekre vonatkozó tőkepufferrátának a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek prudenciális felügyeletéről szóló 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 131. cikke szerinti meghatározására vagy módosítására, valamint a rendszerkockázati tőkepufferrátának a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek prudenciális felügyeletéről szóló 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 133. cikke szerinti meghatározására vagy módosítására irányuló belga értesítésről; elérhető az ERKT honlapján: www.esrb.europa.eu.

(5) 2023. október 3-án az ERKT elfogadta az ERKT/2023/9 európai rendszerkockázati testületi ajánlást ([7]) annak érdekében, hogy az NBB/BNB által aktivált és 6 %-ra újrakalibrált rendszerkockázati tőkepufferráta továbbra is szerepeljen azon makroprudenciális politikai intézkedések listáján, amelyek tekintetében az ERKT/2015/2 ajánlás alapján a viszonosság biztosítása ajánlott.

(6) 2024. július 19-én a 2013/36/EU irányelv 133. cikkének alkalmazásában kijelölt hatóságként eljáró NBB/BNB arra irányuló kérelmet nyújtott be az ERKT-hoz, hogy a 2013/36/EU irányelv 134. cikkének (5) bekezdése alapján ajánlja a 2023. július 18-i értesítésben szereplő makroprudenciális szakpolitikai intézkedés tekintetében a viszonosság összevont, szubkonszolidált és egyedi alapon való biztosítását.

(7) A más tagállamok hatóságai által aktivált makroprudenciális tőkekövetelmények tekintetében összevont, szubkonszolidált és egyedi alapon biztosított viszonosság – függetlenül attól, hogy az érintett kitettségeket leányvállalatokon vagy fióktelepeken keresztül tartják-e vagy hogy azok közvetlen határokon átnyúló hitelezésből erednek-e – korlátozza az elszivárgásokat és a szabályozási arbitrázst, kezeli a rendszerszintű kockázatokat, és ezáltal előmozdítja a makroprudenciális politika általános eredményességét annak biztosítása révén, hogy a megnövekedett kockázatokat ne csak a rendszerkockázati tőkepufferrátát bevezető tagállamban kezeljék, hanem más olyan tagállamokban is, ahol bankcsoportok vannak kitéve e megnövekedett kockázatoknak. Az elismerésnek ezért annak biztosítására is törekednie kell, hogy az e rendszerszintű kockázatoknak kitett bankcsoportok kellően ellenállóak legyenek. Ezért a más tagállamok makroprudenciális intézkedéseinek elismerésére irányuló döntésből eredő makroprudenciális tőkekövetelményeket általában összevont, szubkonszolidált és egyedi alapon egyaránt alkalmazni kell.

(8) A belga ágazati rendszerkockázati tőkepufferrátának az NBB/BNB kérelme szerinti elismerése érdekében a más tagállamok illetékes és/vagy kijelölt hatóságai a 2013/36/EU irányelv 134. és 133. cikkével összhangban rendszerkockázati tőkepufferrátát állapíthatnak meg.

(9) A 2013/36/EU irányelv 134. cikkének (1) bekezdésével összhangban a bejelentett belga ágazati rendszerkockázati tőkepufferráta más tagállamok általi elismerése a viszonosságot biztosító tagállamokban engedélyezett intézmények Belgiumban található kitettségeire vonatkozna.

(10) A 2013/36/EU irányelv 133. cikkének (4) bekezdésével összhangban a rendszerkockázati tőkepufferráta egyedi, szubkonszolidált vagy összevont alapon is alkalmazható. Ezért a valamely másik tagállam által megállapított rendszerkockázati tőkepufferráta elismerése magában foglalja annak lehetőségét, hogy az összes kitettségre (ideértve a más tagállamban található leányvállalatokon keresztül tartott kitettségeket is) összevont alapon alkalmazzanak rendszerkockázati tőkepufferrátát.

(11) Az elismert belga makroprudenciális politikai intézkedés egyedi, szubkonszolidált és összevont alapon történő alkalmazására vonatkozó általános megközelítéstől való eltérés bizonyos esetekben indokolt lehet, például akkor, ha a viszonosságot biztosító hatóságok úgy ítélik meg, hogy a bankcsoport konszolidációja szerinti tagállamban alkalmazott makroprudenciális vagy mikroprudenciális követelmények már megfelelően mérsékelik ezeket a rendszerszintű kockázatokat.

(12) Az ERKT-nak az ERKT/2017/4 ajánlással ([8]) módosított ERKT/2015/2 ajánlása a makroprudenciális politikai intézkedést aktiváló érintett hatóság számára azt ajánlja, hogy amikor viszonosság iránti kérelmet nyújt be az ERKT-hoz, javasoljon a jelentős jellegre vonatkozó küszöbértéket, amely alatt egy adott pénzügyi szolgáltatónak az azonosított makroprudenciális kockázattal szemben abban az országban fennálló kitettsége, ahol az aktiváló hatóság a makroprudenciális politikai intézkedést alkalmazza, nem jelentősnek tekinthető. Az ERKT eltérő küszöbértéket javasolhat, amennyiben ezt szükségesnek tartja.

(13) Az intézkedés tekintetében a viszonosság más tagállamok általi biztosítása érdekében az ERKT-hoz 2024. július 19-én intézett belga kérelem nyomán, valamint a Belgiumban alkalmazásra kerülő makroprudenciális politikai intézkedés végrehajtásából eredő, elszivárgások és szabályozási arbitrázs formájában megmutatkozó határokon átnyúló esetleges kedvezőtlen hatások kialakulásának megakadályozása érdekében az ERKT igazgatótanácsa úgy döntött, hogy a 2023. július 18-i értesítésben szereplő intézkedést továbbra is felveszi azon makroprudenciális politikai intézkedések listájára, amelyek tekintetében az ERKT/2015/2 ajánlás alapján a

([7]) Az Európai Rendszerkockázati Testület ERKT/2023/9 ajánlása (2023. október 3.) a makroprudenciális politikai intézkedések határokon átnyúló hatásainak értékeléséről és az ezen intézkedésekre vonatkozó önkéntes viszonosságról szóló ERKT/2015/2 ajánlás módosításáról (HL C., C/2023/899, 2023. november 14., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/899/oj).

([8]) Az Európai Rendszerkockázati Testület ERKT/2017/4 ajánlása (2017. október 20.) a makroprudenciális politikai intézkedések határokon átnyúló hatásainak értékeléséről és az ezen intézkedésekre vonatkozó önkéntes viszonosságról szóló ERKT/2015/2 ajánlás módosításáról (HL C 431., 2017.12.15., 1. o.).

viszonosság biztosítását ajánlja, valamint az NBB/BNB kérésének megfelelően ajánlja az intézkedés tekintetében a viszonosság összevont, szubkonszolidált és egyedi alapon való biztosítását. Az ERKT igazgatótanácsa arról is határozott, hogy 2 milliárd EUR összegű intézményspecifikus küszöbértéket javasol. Az intézkedés tekintetében viszonosságot biztosító érintett hatóságok mentesíthetnek intézményeket a rendszerkockázati tőkepufferre vonatkozó követelmény alól, ha azok releváns ágazati kitettségei nem haladják meg a 2 milliárd EUR-t. Mivel az értesítésben szereplő belga ágazati rendszerkockázati tőkepufferráta elismerése céljából meghozandó intézkedést összevont alapon is alkalmazni kell, ezért a fióktelepeken keresztül tartott, a közvetlen határokon átnyúló hitelezésből eredő és a leányvállalatokon keresztül tartott kitettségek összegét kell értékelni a jelentős jellegre vonatkozó küszöbértéknél.

(14) Az ERKT/2015/2 ajánlást erre tekintettel megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

Módosítások

Az ERKT/2015/2 ajánlás a következőképpen módosul:

1. Az 1. szakaszban a C(1) ajánlásban a Belgiumra vonatkozó intézkedés helyébe a következő szöveg lép:

„— 2024. április 1-jétől alkalmazandó, 6 %-os rendszerkockázati tőkepufferráta valamennyi olyan lakóingatlannal fedezett, természetes személyeket érintő, lakossággal szembeni IRB kitettségre, amely esetében a biztosíték Belgiumban található;”

2. A melléklet ezen ajánlás mellékletének megfelelően módosul.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2024. szeptember 27-én.

az ERKT titkárságának vezetője,
az ERKT igazgatótanácsa nevében,
Francesco MAZZAFERRO

MELLÉKLET

Az ERKT/2015/2 ajánlás melléklete a következőképpen módosul:

1. A Belgium alatti intézkedés helyébe a következő szöveg lép:

„6 %-os rendszerkockázati tőkepufferráta valamennyi olyan lakóingatlannal fedezett, lakossággal szembeni IRB kitettségre, amely esetében a biztosíték Belgiumban található."

2. A Belgium alatti „I. Az intézkedés leírása" című szakasz helyébe a következő szöveg lép:

„I. Az intézkedés leírása

2. 2024. április 1-jétől a 2013/36/EU irányelv 133. cikkével összhangban alkalmazott belga intézkedés 6 %-os rendszerkockázati tőkepufferrátát ír elő valamennyi olyan lakóingatlannal fedezett, természetes személyeket érintő, lakossággal szembeni IRB kitettségre, amely esetében a biztosíték Belgiumban található (mind a teljesítő, mind a nemteljesítő kitettségekre).

2a. Az intézkedés összevont, szubkonszolidált és egyedi alapon alkalmazandó."

3. A Belgium alatti „II. Viszonosság" című szakasz helyébe a következő szöveg lép:

„II. Viszonosság

3. Az illetékes hatóságok számára ajánlott, hogy a belgiumi intézkedés tekintetében biztosítsák a viszonosságot azáltal, hogy azt az olyan lakóingatlannal fedezett, természetes személyeket érintő, lakossággal szembeni IRB kitettségekre alkalmazzák, amelyek esetében a biztosíték Belgiumban található (mind a teljesítő, mind a nemteljesítő kitettségekre). Másik lehetőségként az intézkedés a COREP adatszolgáltatásban a következő alkalmazási körrel is megvalósítható: Belgiumban található lakóingatlannal fedezett, természetes személyeket érintő, lakossággal szembeni IRB kitettségek (mind a teljesítő, mind a nemteljesítő kitettségek).

4. Amennyiben az országukban ugyanaz a makroprudenciális politikai intézkedés nem elérhető, az érintett hatóságok számára ajánlott, hogy az ERKT-val való konzultációt követően az országukban elérhető olyan makroprudenciális politikai intézkedést alkalmazzanak, amely a fent említett intézkedéssel, amelynek tekintetében a viszonosság biztosítása ajánlott, leginkább egyenértékű hatással rendelkezik, beleértve a 2013/36/EU irányelv VII. címe 2. fejezetének IV. szakaszában rögzített felügyeleti intézkedések elfogadását és felügyeleti hatásköröket is. Az érintett hatóságok számára ajánlott, hogy az egyenértékű intézkedést legkésőbb ezen ajánlás Európai Unió Hivatalos Lapjában történő közzétételétől számított három hónapon belül fogadják el.

4a. Az NBB/BNB kérését követően az illetékes hatóságok számára ajánlott, hogy a belga intézkedés tekintetében biztosítsák a viszonosságot azáltal, hogy azt egyedi, szubkonszolidált és összevont alapon alkalmazzák, függetlenül attól, hogy az érintett kitettségeket leányvállalatokon vagy fióktelepeken keresztül tartják-e vagy hogy azok közvetlen határokon átnyúló hitelezésből erednek-e."

4. A Belgium alatti „III. A jelentős jellegre vonatkozó küszöbérték" című szakasz helyébe a következő szöveg lép:

„III. A jelentős jellegre vonatkozó küszöbérték

5. A de minimis elv – intézkedés tekintetében viszonosságot biztosító – érintett hatóságok általi esetleges alkalmazásának irányítása érdekében az intézkedéshez a jelentős jellegre vonatkozó intézményspecifikus küszöbérték kapcsolódik. Az intézmények mentesülhetnek a rendszerkockázati tőkepufferre vonatkozó követelmény alól, ha releváns ágazati kitettségeik nem haladják meg a 2 milliárd EUR-t. Ezért viszonosság csak az intézményspecifikus küszöbérték túllépése esetén szükséges.

5a. A fióktelepeken keresztül tartott, a közvetlen határokon átnyúló hitelezésből eredő és a leányvállalatokon keresztül tartott valamennyi kitettséget figyelembe kell venni a jelentős jellegre vonatkozó küszöbértékhez értékelendő kitettségek számításakor.

6. Az ERKT/2015/2 ajánlás 2.2.1. szakaszával összhangban a jelentős jellegre vonatkozó 2 milliárd EUR küszöbérték a küszöbérték ajánlott maximális szintjét jelenti. A viszonosságot biztosító érintett hatóságok ezért alkalmazhatják a javasolt küszöbértéket, országukra vonatkozóan adott esetben meghatározhatnak alacsonyabb küszöbértéket, vagy az intézkedés tekintetében biztosíthatnak viszonosságot a jelentős jellegre vonatkozó küszöbérték nélkül.

7. Ha valamely tagállamban nincs olyan engedélyezett hitelintézet, amely jelentős kitettségekkel rendelkezik Belgiumban, az érintett tagállam illetékes hatóságai az ERKT/2015/2 ajánlás 2.2.1. szakasza alapján dönthetnek úgy, hogy nem biztosítanak viszonosságot a belga intézkedések tekintetében. Ebben az esetben az érintett hatóságoknak figyelemmel kell kísérniük a kitettségek jelentős jellegét, és számukra ajánlott, hogy a belga intézkedések tekintetében biztosítsák a viszonosságot, amennyiben egy hitelintézet túllépi a jelentős jellegre vonatkozó javasolt küszöbértéket.”